

عدالت مهدوی در اندیشه مقام معظم رهبری

محمد صادق کفیل

میلاد عدل، عید عدالت خواهان

جشن میلاد حضرت حجت (عج) برای عموم شیعیان، بلکه همه عدالتخواهان عالم یک عید بزرگ است.^۱

امید مظلومان

همه کسانی که از ظلمی رنج برده‌اند، چه آن‌هایی که به خود آنان ظلم شده است و رنج برده‌اند و چه کسانی که به ستم‌کشی دیگران نگاه کرده‌اند و رنج برده‌اند، با یاد ولادت این منجی عظیم تاریخ و بشر در دلشان امیدی به وجود می‌آید.^۲

عدالت، آرزوی انسان

آنچه مسلم است، همه پیغمبران و اولیا برای این آمدند که پرچم توحید را در عالم گسترش بدهند؛ پرچم توحید را به اهتزاز درآورند و روح توحید را در زندگی انسان‌ها زنده کنند. بدون عدالت، بدون استقرار عدل و انصاف، توحید معنایی ندارد. یکی از نشانه‌ها یا ارکان

۱. سخنرانی نیمة شعبان، ۸۱/۷/۳۰
۲. جمهوری اسلامی، ۷۴/۱۰/۱۹

توحید، نبودن ظلم و نبودن بی‌عدالتی است؛ لذا شما می‌بینید که پیام استقرار عدالت، پیام پیغمبران است. تلاش برای عدالت، کار بزرگ پیغمبران است. انسان‌های والا در طول تاریخ، در این راه تلاش کرده‌اند و بشریت را روز به روز به سمت فهمیدن این حقیقت که عدالت سرآمد همه خواسته‌های انسانی است، نزدیک کرده‌اند.^۱

کدام انسان آزاده‌ای است که از گسترش عدالت، از برافراشته شدن پرچم دادگری و رفع ظلم در سراسر جهان، خرسند نشود و آن را آرزو نکند؟^۲

مهدی عدالت گستر، اعتقاد تمام مسلمانان

همه فرق اسلامی معتقدند که مهدی (عج) از نسل طیب و طاهر پیغمبر، عالم را مملو از عدل و داد و برای اقامه دین خدا و حق الهی قیام خواهد کرد.^۳

مسئله مهدی موعود، متفق^۴ الیه میان همه مسلمانان است و شیعه و سنی به وجود منجی و مصلحی با آن خصوصیات معترف‌اند که خواهد آمد و سراسر گیتی را از عدل و داد پر خواهد کرد.^۵

این عقیده که همه مسلمان‌ها هم به آن معتقدند، مخصوص شیعه نیست. البته در خصوصیات و جزئیاتش، بعضی فرق حرف‌های دیگری دارند؛ اما اصل این که چنین دورانی پیش خواهد آمد و یک نفر از خاندان پیامبر (ص) چنین حرکت عظیم الهی را انجام خواهد داد و «یملاً الله به الارض قسطاً و عدلاً كما ملئت ظلماً و جوراً»^۶ بین مسلمان‌ها متواتر است.

همه این را قبول دارند. این عقیده از آن عقاید بسیار کارگشا است.^۷

فطرت، در آرزوی عدالت

اگر فطرت انسانی تحت فشار قدرت‌های استکباری، مسخ و لگدمال نشود، دل‌ها به طور فطری و طبیعی منتظر چنان آینده‌ای (محیطی آنده از عدل واقعی) است و بدون تردید، آن قدرت متنکی بر عدل مطلق الهی، پرچم خواهد برافراشت.^۸

۱. جمهوری اسلامی، ۷۸/۹/۴.

۲. جشن بزرگ منتظران ظهور، ۷۸/۹/۳.

۳. جمهوری اسلامی، ۷۷/۹/۱۵.

۴. خطبه نماز جمعه، ۶۰/۳/۲۹.

۵. کمال الدین، ص ۲۸۷، ج ۷؛ بخار، ج ۵۱، ص ۱۱، ج ۱۴.

۶. سخنرانی، ۷۶/۹/۲۵.

۷. کیهان، ۷۵/۱۰/۸.

مظہر عدل الہی

مهدی موعود، مظہر رحمت و قدرت حق و مظہر عدل الہی است و کسانی که بتوانند با این کانون شعاع رحمت و تفضلات الہی، ارتباط روحی و معنوی برقرار کنند در تقرب به خداوند، توفیق بیشتری می‌یابند.^۱

عدالت، شعار مهدویت

شما برادران و خواهران توجه دارید که برجسته‌ترین شعار مهدویت عبارت است از «عدالت». مثلاً در دعای ندبه وقتی شروع به بیان و شمارش صفات آن بزرگوار می‌کنیم، بعد از نسبت او به پدران بزرگوار و خاندان مطہرش، اولین جمله‌ای که ذکر می‌کنیم این است: «اَيْنَ الْمَعْدُ لِقْطَعِ دَابِرِ الظُّلْمَةِ، اَيْنَ الْمُنْتَظَرُ لِاقْمَاتِ الْاِمْتَ وَالْعَوْجِ، اَيْنَ الْمُرْتَجَى لِازْلَالِ الْجُورِ وَالْعُدُوانِ»؛ یعنی دل بشریت می‌تپد تا آن نجات‌بخش بیاید و ستم را ریشه کن کند، بنای ظلم را که در تاریخ بشر از زمان‌های گذشته همواره وجود داشته و امروز هم با شدت وجود دارد، ویران کند و ستمگران را سر جای خود بشاند. این اولین درخواست منتظران مهدی موعود از ظهور آن بزرگوار است. یا در زیارت آل یاسین وقتی خصوصیات آن بزرگوار را ذکر می‌کنید، یکی از برجسته‌ترین آن خصوصیات این است که: «الذی یمْلأُ الارضَ عَدْلًا وَ قَسْطًا كَمَا ملئتَ ظلماً وَ جورًا». انتظار این است که او همه عالم – نه یک نقطه – را سرشار از عدالت کند و قسط را در همه جا مستقر کند. در روایاتی هم که درباره آن بزرگوار است همین معنا وجود دارد.^۲

انتظار ظهور، انتظار عدالت

انتظار ظهور امام زمان (عج)، به معنای انتظار برای پر شدن جهان از عدل و داد و عدالت برای همه انسان‌ها و انتظار رفع ظلم از صحنه زندگی بشر و انتظار فرار سیدن دنیا بی برتر از لحاظ معنوی و مادی است.^۳

انتظار ظهور، اشتیاق انسان‌های صالح برای گسترش عدالت است.^۴

انتظار منتظران مهدی موعود در درجه اول، انتظار استقرار عدالت است. در بزرگ

۱. روزنامه رسالت، ۷۴/۱۰/۱۶.

۲. سخنرانی نیمه شعبان، ۸۱/۷/۳۰.

۳. کیهان، ۷۴/۱۰/۸.

۴. کیهان هوابی، ۷۵/۱۰/۱۲.

بشریت، امروز همین مسئله فقدان عدالت است. همیشه دستگاه‌های ظلم و جور در سطح دنیا به شکل‌های مختلف بر مردم جفا کرده‌اند. بشریت را زیر فشار قرار داده‌اند و انسان‌ها را از حقوق طبیعی خود محروم کرده‌اند؛ اما امروز این معنا از همیشه تاریخ بیشتر است. و رفع این را انسان از ظهور مهدی موعود می‌برد. مسئله، مسئله طلب عدالت است.^۱

امروز با انقلاب اسلامی ما که در خط ایجاد عدالت در سطح جهان است، انقلاب حضرت مهدی (عج) یک گام بزرگ به هدف خود نزدیک شد. نه فقط به وجود آمدن حکومت اسلامی، آن عاقبت موعود را به عقب نمی‌اندازد؛ بلکه آن را تسريع هم می‌کند و این است معنای انتظار.^۲

آمادگی برای ایجاد عدالت

درس دیگری که اعتقاد به مهدویت و جشن‌های نیمه شعبان باید به ما تعلیم بدهد، این است: عدالتی که ما در انتظار آن هستیم، عدالت حضرت مهدی (عج) که مربوط به سطح جهان است، با موعظه و نصیحت به دست نمی‌آید. یعنی مهدی موعود ملت‌ها نمی‌آید ستمگران عالم را نصیحت کند که ظلم و زیاده‌طلبی و سلطه‌گری و استثمار نکنید. با زبان نصیحت، عدالت در هیچ نقطه عالم مستقر نمی‌شود. استقرار عدالت، چه در سطح جهانی - آن طور که وارث انبیا انجام خواهد داد - و چه در همه بخش‌های دنیا، احتیاج به این دارد که مردمان عادل و انسان‌های صالح و عدالت طلب، قدرت را در دست داشته باشند و با زبان قدرت با زورگویان حرف بزنند. با کسانی که سرمست قدرت ظالمانه هستند نمی‌شود با زبان نصیحت حرف زد؛ با آن‌ها باید با زبان اقتدار صحبت کرد. آغاز دعوت پیغمبران الهی با زبان نصیحت است؛ اما بعد از آن که توانستند طرفداران خود را گرد بیاورند و تجهیز کنند، آنگاه با دشمنان توحید و دشمنان بشریت، با زبان قدرت حرف زدند. شما ببینید. در همین آیه کریمه قرآن - که راجع به قسط صحبت می‌کند و می‌گوید خدای متعال همه پیغمبران را فرستاد «لیقوم الناس بالقسط»^۳ برای این که قسط و عدالت را در جامعه مستقر کنند - بلا فاصله می‌فرماید: «وانزلنا الحدید فيه بأس شديد و منافع للناس»^۴ یعنی پیغمبران علاوه بر این که با زبان دعوت سخن می‌گویند، با بازوan و سرپنچگان قدرتی که مجهز به سلاح هستند، با زورگویان و قدرت طلبان فاسد معارضه و مبارزه می‌کنند.^۵

۱. سخنرانی نیمة شعبان، ۸۱/۷/۳۰.

۲. سخنرانی، ۶۰/۳/۱۹.

۳. حدید، ۲۵.

۴. سخنرانی نیمة شعبان، ۸۱/۷/۳۰.

ما نباید فکر کنیم که چون امام زمان خواهد آمد و دنیا را پر از عدل و داد خواهد کرد، امروز وظیفه‌ای نداریم. نه، به عکس، ما امروز وظیفه داریم در آن جهت حرکت کنیم تا برای ظهور آن بزرگوار آماده شویم.^۱

امروز اگر ما می‌بینیم در هر نقطه دنیا ظلم و بی‌عدالتی و تبعیض و زورگویی وجود دارد، این‌ها همان چیزهایی است که امام زمان برای مبارزه با آن‌ها می‌آید. اگر ما سرباز امام زمانیم، باید خود را برای مبارزه با این‌ها آماده کنیم.^۲

امام زمان تنها، دنیا را پر از عدل و داد نمی‌کند، امام زمان از آحاد مؤمن مردم و با تکیه به آنهاست که بنای عدل الهی را در سرتاسر عالم استقرار می‌بخشد و یک حکومت صد درصد مردمی تشکیل می‌دهد.^۳

چه علتی داشت که بسیاری از انبیای بزرگ اولوالعزم آمدند و نتوانستند دنیا را از بدی‌ها، پاک و پیراسته کنند؟ چرا؟ چون زمینه‌ها آماده نبود. چرا امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب(ع) در زمان خودش - با آن قدرت الهی، با آن علم متصل به معدن الهی، با آن نیروی اراده، با آن زیبایی‌ها و درخشندگی‌هایی که در شخصیت آن بزرگوار وجود داشت، با آن توصیه‌های پیامبر اکرم(ص) درباره او - در همین مدت کوتاه، نتوانست ریشه بدی را بخشکاند؟ - خود آن بزرگوار را از سر راه برداشتند: «قتل فی محراب عبادته لشدة عدله؛ تاوان عدالت امیرالمؤمنین(ع)، جان امیرالمؤمنین(ع) بود که از دست رفت!» - چرا؟ چون زمینه، زمینه نامساعد بود، زمینه را نامساعد کرده بودند. زمینه را زمینه دنیاطلبی کرده بودند. آن کسانی که در مقابل امیرالمؤمنین(ع) صف‌آرایی کرده بودند - در اواخر حکومت این بزرگوار یا در اواسط - کسانی بودند که زمینه‌های دینی آن‌ها، زمینه‌های مستحکم و ماده غلیظ متناسب دینی نبود. عدم آمادگی، این طور فاجعه را به بار می‌آورد. آن وقت اگر امام زمان (عج) در یک دنیای بدون آمادگی تشریف بیاورند، همان خواهد شد. باید آمادگی باشد.^۴

وظیفه مسؤولان

برادران و خواهران عزیز! نیاز عمده امروز کشور ما عدالت است. امروز ما به عدالت احتیاج داریم. مردم از تبعیض رنج می‌برند. مسؤولان کشور - که بحمدالله مسؤولان ارشد کشور مؤمن

۱. همان.

۲. همان.

۳. همان.

۴. رسالت، ۷۶/۹/۲۶

و پاکیزه‌اند - اگر می‌خواهند آنچه را که نیاز حقیقی مردم است اعمال کنند، باید به عدالت بیندیشند. اگر فکر و انگیزه عدالت در دل‌ها زنده باشد، آنگاه فرصت کار و توفیق برای باز کردن گره‌ها یکی یکی به وجود خواهد آمد؛ بیکاری و مسائل اقتصادی و مشکلات گوناگونی که در زمینه‌های فرهنگی وجود دارد حل می‌شود و مسئله رشد علم در دستگاه‌های علمی و در دانشگاه‌ها ممکن خواهد شد.^۱

چشم‌انداز آینده بشر

حرکت جوامع اسلامی و حرکت همه جوامع بشری به سوی خیر و صلاح است؛ به سوی حکومت حق و عدالت است؛ به سوی نابودی خواسته‌های استبدادی است؛ به سوی روی کار آمدن مستضعفان است که در شکل عادل ترینش در دوران ظهور ولی عصر(عج) تأمین می‌شود.^۲

دنیای سرشار از عدالت، پاکی، راستی، معرفت و محبت، دنیای دوران امام زمان (عج) است که زندگی بشر هم از آن‌جا به بعد است. زندگی حقیقی انسان در این عالم، مربوط به دوران بعد از ظهور امام زمان (عج) است که خدا می‌داند بشر در آن‌جا به چه عظمت‌هایی نایل خواهد شد!^۳

۲۷

دورانی خواهد رسید که قدرت قاهره حق، همه قله‌های فساد و ظلم را از بین خواهد برد و چشم‌انداز زندگی بشر را با نور عدالت منور خواهد کرد.^۴

ظهور حضرت بقیة الله امام زمان (عج) و ایجاد محیطی آکنده از عدل واقعی - عدل کامل الهی و اسلامی - بالاترین شرایط زندگی مادی و معنوی انسان است.^۵ در حقیقت، آن جامعه‌ای که در دوران ظهور حضرت ولی عصر (عج) به وجود خواهد آمد، همان جامعه‌ای است که همه پیغمبران الهی برای تهییه مقدمات آن از جانب الهی مبعوث شدند؛ یعنی ایجاد یک جامعه‌ای که بشریت در آن جامعه بتواند به رشد و کمال متناسب خود برسد. اگر این آیه قرآن که در باره بعثت پیامبران می‌فرماید: «لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» یعنی پیغمبران مبعوث شدند تا قسط و عدل در جامعه بشری استوار بشود، اشاره به هدف بعثت می‌کند، پس حکومت مهدی (عج) و جامعه مهدوی، همان جامعه‌ای است که این هدف را به

۱. همان.

۲. نیمه شعبان مشهد، ۶۲/۲/۷.

۳. خطبه نماز جمعه، ۷۹/۱/۲۶.

۴. سخنرانی قم، ۷۰/۱۱/۳۰.

۵. کیهان، ۷۵/۱۰/۸.

طور کامل تأمین می کند.^۱

حکومت الهی حضرت بقیة الله - از واحنا فداه - حکومتی است که در آن مقررات حاکم بر مردم، خواست آمریکا و دیگر قدرت‌های زورگوی شرق و غرب نیست؛ بلکه حکومت عدالت، مواسات و مساوات، حکومت معنویت و فضیلت است و امروز هر کسی که برای عدالت، در راه دین و خدمت به محرومان حرکت می کند، باید خوشحال و امیدوار باشد؛ زیرا آینده متعلق به او است.^۲